

Tehnična sredstva - gonila pri strojih

1. Na fotografiji so sestavni deli ročnega vrtalnega stroja, ob fotografiji pa so ti deli tudi napisani. S črtami poveži imena sestavnih delov z ustreznimi sestavnimi deli na fotografiji. Nekateri deli so na fotografiji prikazani dvakrat.

2. Na črte napiši, kateri sestavni deli opravljajo posamezne naloge pri vrtalnem stroju.

- spajanje delov: _____
- prenašanje gibanja med gredmi: _____
- prenašanje gibanja pod pravim kotom: _____

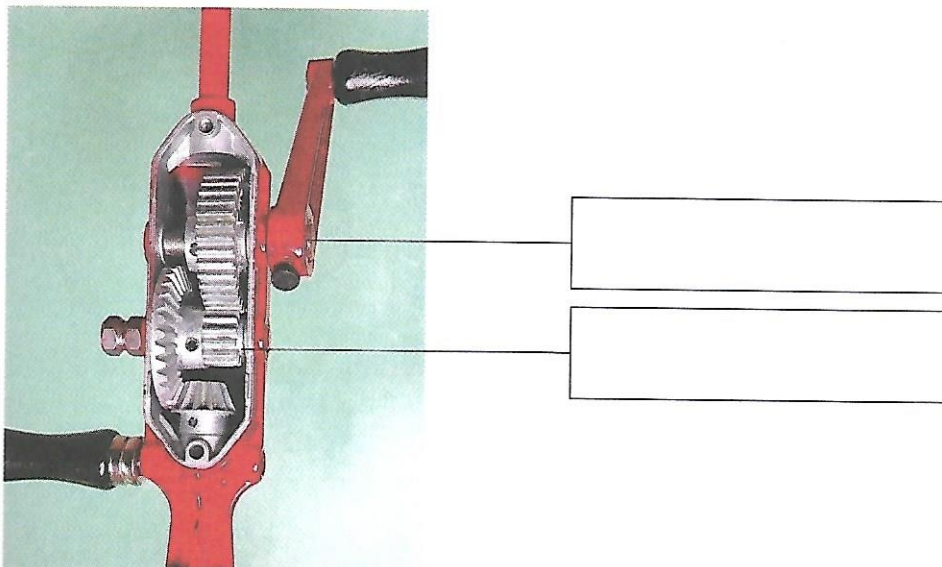

3. Na fotografijah sta os sprednjega kolesa in gred pedalov pri kolesu.

Na naslednji strani izpolni razpredelnico in v ustrezna prazna polja pred posameznimi lastnostmi napiši znak X glede na to, ali je lastnost značilna za os ali za gred. Posamezne lastnosti so lahko značilne za oboje. Lastnosti, ki jih še ne poznaš, poišči v učbeniku.

Os	Gred	Lastnosti
		omogoča gibanje
		obremenjena je na upogib
		med delovanjem stroja lahko miruje ali se giblje
		vedno se giblje z deli, ki so pritrjeni na njej
		obremenjena je na vzvoj
		prenaša gibanje

5. Na fotografiji ročnega vrtalnega stroja napiši v ustrezno prazno polje, ali je gred gonilna ali gnana.

6. Prazno valjasto plastenko napolni z vodo. Položi jo na tla in jo suni v smeri osi plastenke (po dolgem). Nato plastenko obrni za 90° in jo ponovno suni, da se bo zakotalila.

Primer A

Primer B

V katerem primeru se plastenka giblje dlje? _____

Med površino tal in plastenko prihaja do trenja, ki je lahko **drsno** ali **kotalno**. Izpolni prazna polja v tabeli.

	Primer A	Primer B
vrsta trenja		
opravljena pot (daljša, krajša)		
trenje pri enaki sili (manjše, večje)		

7. Da pri gibajočih delih zmanjšamo trenje, uporabimo ležaje. Na črte pod fotografijami napiši, katera vrsta ležajev je prikazana v posameznem primeru. Podatke o vrstah ležajev poišči v učbeniku.

8. Pri strojih in napravah moramo uležajene dele mazati. Naštej nekaj prednosti ustrezno mazanih uležajenih delov.

Prenos gibanja

9. Za prenašanje gibanja gonilne gredi na gnano gred pogosto uporabimo zobnike. Poimenuj posamezne vrste zobnikov, ki so na fotografijah. Podatke poišči tudi v učbeniku.

